

Vrienden van de patrijs: IVN Heeze-Leende, Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind, Brabants Landschap, Gemeente Heeze-Leende, Provincie Noord-Brabant, Reconstructie Boven-Dommel, Waterschap de Dommel, Wildbeheerseenheid 'De Baronie van Cranendonck' en ZLTO Kempen Zuid-Oost

Patrijs als ambassadeur

De gemeente Heeze-Leende heeft gekozen voor de patrijs als ambassadeur. Vroeger kwam deze akkervogel namelijk veel voor in onze omgeving: hij hoorde helemaal thuis in een kleinschalig landschap met graanvelden, bosjes en ruigten. Met het veranderen van de agrarische bedrijfsvoering werd ook de patrijs schaars. Zo schaars dat hij in Nederland zelfs op de rode lijst van bedreigde diersoorten staat. Gelukkig zijn er in de gemeente Heeze-Leende nog verschillende locaties waar de patrijs voorkomt. Op sommige van die locaties neemt 'Vrienden van de Patrijs' samen met de grondeigenaren maatregelen om het terrein geschikt te maken voor patrijzen. In het huidige agrarische

landschap kan de patrijs zo weer een plaats krijgen door het aanleggen van een netwerk van insectenrijke en zaadrijke akkerranden en enkele beschermende braam- en of meidoornstruwelen.

Patrijzen met kuikens op de langakkers

Faunaranden, akkerranden

Jonge patrijzen zijn de eerste 3 weken volledig van insecten afhankelijk. Volwassen patrijzen leven voornamelijk van zaden. In de randen moeten dus zowel zaden als insecten aanwezig zijn. De akkerranden worden ook wel faunaranden genoemd. Door deze kleine gebiedjes optimaal voor de patrijs in te richten kan hij goed aan voedsel komen, maar zich ook goed schuilhouden en nestelen. Zo'n gebiedje of akkerrand bestaat in de praktijk uit een strook grond met een breedte van 9 tot 12 meter. De strook wordt ingezaaid met een speciaal mengsel met onder andere granen. Dat kan in aparte stroken maar ook door elkaar. Zo'n strook wordt extra interessant voor de patrijs als er veel stroken bij elkaar liggen waardoor het

landschap 'dooraderd' wordt. De beste stroken liggen aansluitend aan akkers, grasland of ruigten. Ook bermen zijn zaden- en insectenrijk in te richten.

Akkerrand aan een weide

De maatregelen die de 'Vrienden van de Patrijs' willen nemen om de patrijzen populatie levensvatbaar te maken, zullen ook veel andere planten en diersoorten helpen. Voorbeelden daarvan zijn gorzen, leeuweriken maar ook kikkers en egels. Ook wilde grassen en veldbloemen hebben belang bij de aanleg van deze zaad- en insectenranden.

Bij een juiste begroeiing van een akkerrand hebben de gewassen op de akker zelf ook baat bij de akkerrand. Dit wordt een 'FAB-rand' genoemd: Functionele Agro Biodiversiteit. Roofinsecten uit de akkerrand ruimen ongewenste insecten, zoals bladluizen, in de akker op.

Uitvoering

De faunaranden worden door de projectgroep, samen met de terreineigenaren, aangelegd. Jaarlijks zaaien we ca. 2,5 ha aan faunaranden in. Een zaadmengsel van tarwe, rogge, haver, spurrie, boekweit en nog wat andere soorten is ideaal voor de patrijs. Patrijsranden zijn niet zo fleurig als bv. Vlinderranden. Dit komt omdat ze ook veel eetbare zaden voor de patrijs bevatten. Om aandacht voor het project te krijgen staat een banner op 'n goed zichtbare plaats bij een akkerrand. Deze wisselt regelmatig van plaats.

Banner van 'Vrienden van de Patrijs'

Na het project kunnen de randen voortgezet worden in een stimulerings-regeling die de gemeenten in Noord-Brabant afgesproken hebben met de provincie.

Voorlichting

Naast de aanleg van akkerranden is ook de communicatie over biodiversiteit belangrijk. Jaarlijks worden excursies gehouden met als thema biodiversiteit. Verder staat er een fietsroute over biodiversiteit en een voor-

lichtingspakket voor de basisschool op het programma. Op de websites van het IVN Heeze-Leende en Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind kunt u de activiteiten agenda volgen.

Wat kunt u zelf doen om biodiversiteit te bevorderen?

- Houdt honden aan de lijn, zeker in de buurt van akkerranden.
- Dump geen afval in het buitengebied. Ook geen snoeiafval!
- Plant inheems materiaal in de tuin, het liefst drachtplanten voor bijen en andere insecten.
- Laat eens een stukje tuin verwilderen / verruigen: dat trekt nuttige insecten aan.

Voor meer informatie:

www.ivn.nl/heeze-leende

www.hei-heg-hoogeind.dse.nl

Het project "Vrienden van de Patrijs" wordt mede mogelijk gemaakt door IVN Heeze-Leende, Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind, Brabants Landschap, Gemeente Heeze-Leende, Provincie Noord-Brabant, Reconstructie Boven-Dommel, Waterschap de Dommel, Wildbeheerseenheid 'De Baronie van Cranendonck' en ZLTO Kempen Zuid-Oost. Het project loopt van 2010 tot en met 2012.

'Vrienden van de patrijs'

Heeze-Leende

De gemeente Heeze-Leende wil, evenals veel andere gemeenten in de Provincie Noord-Brabant, het verlies aan biodiversiteit een halt toe roepen.

Biodiversiteit betekent "verscheidenheid aan levende soorten". De laatste 50 jaar gaat het niet goed met die verscheidenheid. Door onze manier van leven verdwijnen veel plant- en diersoorten uit onze omgeving. Het project 'Vrienden van de Patrijs' probeert dit verlies aan soorten, in onze gemeente, te stoppen door praktische maatregelen te nemen. Zij doet dit door een diersoort te benoemen als ambassadeur.